

domieszkę drobno i średnioziarnistego piasku. Są one wykonane dość starannie, dobrze wypalone, mocno profilowane o wylewach wychyłnych na zewnątrz i rozwiniętych krawędziach, na niektórych okazach znajdują się rowki na pokrywki. Dna są płaskie (Tabl. I, 2). Ślady obtaczania widoczne są na całej powierzchni. Ornament występuje głównie w postaci żłobków poziomych pokrywających całą powierzchnię brzuśca, czasami powyżej biegnie linia falista, spotyka się również ornament radełkowy (Tabl. I, 1, 4, 5, 7).

W jamie nr 2 znaleziono ciekawy fragment naczynia z cylindryczną szyjką. Wykonane jest z gliny z domieszką drobnoziarnistego piasku, koloru jasnobrunatnego. Wysoka szyjka (4 cm)

przedzielona jest plastyczną listwą, powyżej której występuje ornament wykonany grzebieniem. Poniżej szyjki biegną linie poziomo żłobkowe, poprzez które przebiega linia falista. Widoczne są ślady obtaczania na kole garncarskim (Tabl. I, 3).

Na podstawie analogii ceramikę ze stanowiska nr 2 w Cieszanowie można datować na XIII wiek¹.

Nóż z jamy nr 2 jest niewielkich rozmiarów. Trzonek jego w przekroju prostokątny nie jest wyraźnie oddzielony od głowni, trójkatnej w przekroju. Noże tego typu występują powszechnie we wczesnym średniowieczu².

Chronologię omawianej osady na podstawie ceramiki określa się na XIII wiek.

Przypisy:

¹ E. Dąbrowska, *Wyniki badań w latach 1955—1956, Igołomia I osada wczesnośredniowieczna, Wrocław—Warszawa—Kraków 1961, s. 138; G. Leńczyk, Wyniki dotychczasowych badań na Tyńcu pow.*

Kraków, Materiały Starożytne, t. I, Warszawa 1956, s. 41.

² J. Kostrzewski, *Kultura prapolska, Warszawa 1962, wyd. 3, s. 247.*

Antoni Kunysz

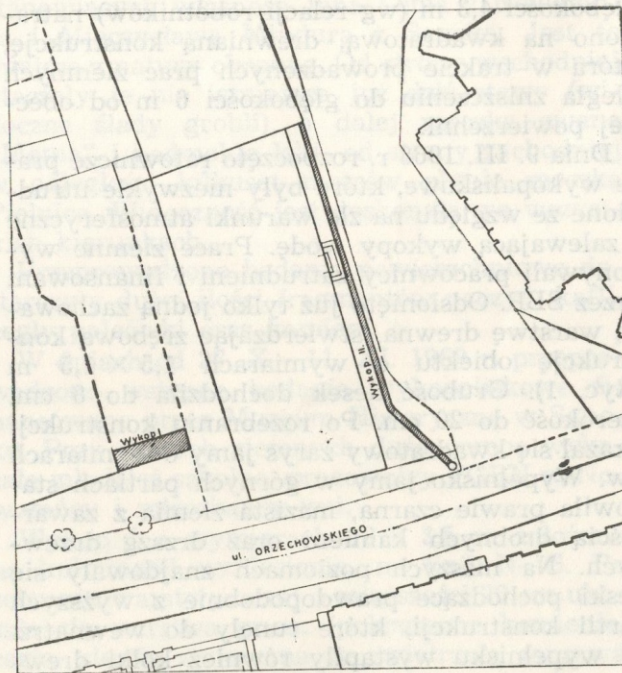
Sprawozdanie z badań archeologicznych przy budynku byłej Szkoły Katedralnej w Przemyślu w latach 1968-1969

Badania archeologiczno-architektoniczne przy budynku byłej Szkoły Katedralnej prowadzono w ramach remontu kapitalnego tego obiektu dla celów Oddziału Muzeum Ziemi Przemyskiej w Przemyślu, ze środków Ministerstwa Kultury i Sztuki za pośrednictwem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie.

Prace wykopaliskowe prowadzone były w następujących rejonach (Ryc. 1):

- I. Wykop pod kanał osuszający wokół budynku.
- II. Wykop pod kanał wodno-kanalizacyjny wzdłuż budynku po jego stronie wschodniej.
- III. Prace ziemne związane z wykonaniem muru oporowego i budową komórek gospodarczych od strony ogrodu.
- IV. Wykop pod ogrodzenie wzdłuż ulicy na całej długości parceli.

W wyniku podjętych badań i obserwacji stwierdzono między innymi, iż warstwy kulturowe w bezpośrednim sąsiedztwie budynku zalegają do głębokości 350 cm oraz są bardzo przemieszane na skutek robót budowlanych. Po stronie wschodniej budynku, w wykopie kanalizacyjnym natrafiono na 5 szkieletów ludzkich, usytuowanych W—Z, być może pochodzących

Ryc. 1. Przemyśl ul. Orzechowskiego — lokalizacja wykopów

z cmentarza przykatedralnego. W wykopie znaleziono srebrne (?) okucie klamry prawdopodobnie od szaty sakralnej. W rejonie tym na wysokości dzisiejszego wejścia do budynku Oddziału Muzeum natrafiono na relikty konstrukcji drewnianych budowli, przypuszczalnie z wieku XV (?) które istniały prawdopodobnie przed zbudowaniem murowanej Szkoły Katedralnej. Spostrzeżenie to nasuwają materiały ceramiczne i drobne fragmenty kafli.

Niezmiernie interesujące obserwacje poczyniono po stronie zachodniej budynku w wykopach pod mur oporowy i komórki gospodarcze. W odległości około 7,5 m od budynku natrafiono na ciekawy nasyp układający się w formie reliktu wału. W wykopie znaleziono między innymi zwęglone konstrukcje drewniane i silnie przepalone warstwy gliny. Bezpośrednio przy budynku znajdowała się dawna fosa miejska, w której wypełnisku, znaleziono szereg drobnych fragmentów naczyń glinianych, szklanych, kafli, kości zwierzęcych itp. W czasie prac ziemnych w 1969 roku natrafiono na uszkodzoną

czaszkę ludzką, brak pozostałych kości sugeruje, że mamy do czynienia ze zniszczonym grobem, być może w czasie budowy obiektu z cmentarza przykatedralnego.

W wykopie pod mur ogrodzeniowy natrafiono w dwóch miejscach, na zarysy jam wkopanych w ziemię.

Materiał ceramiczny występujący na terenie parceli i w wykopach pochodzi z różnych epok i kultur. Znaleziono ułamki naczyń typowe dla kultury łużyckiej, okresu wpływów kultury prowincjonalno-rzymskiej i wczesnego średniowiecza. Zabytki te występowały w warstwach przemieszanych. Należy to tłumaczyć faktem, że nasypy jakie tutaj powstały pochodzą z przełomu XIX/XX wieku, kiedy to przeprowadzono generalną przebudowę gmachu Seminarium Duchownego.

Uzyskane w toku badań i obserwacji materiały przyniosły nowe dane dotyczące zabudowy terenu bezpośrednio przyległego do Zamku (dawnego podgrodzia) oraz umocnień średniowiecznych miasta Przemyśla.

Maria Zielińska-Durda

Sprawozdanie z ratowniczych prac wykopaliskowych na terenie Sanoka w roku 1968

W jednym z wykopów na placu budowy hotelu robotniczego i biur Sanockiego Przedsiębiorstwa Budowlanego przy ul. Zamkowej, na głębokości 4,3 m (wg relacji robotników) natrafiono na kwadratową, drewnianą konstrukcję, która w trakcie prowadzonych prac ziemnych uległa zniszczeniu do głębokości 6 m od obecnej powierzchni.

Dnia 9. III. 1968 r. rozpoczęto ratownicze prace wykopaliskowe, które były niezwykle utrudnione ze względu na złe warunki atmosferyczne i zalewającą wykopy wodę. Prace ziemne wykonywali pracownicy zatrudnieni i finansowani przez SBP. Odsłonięto już tylko jedną zachowaną warstwę drewna, stwierdzając zrębową konstrukcję obiektu o wymiarach $1,5 \times 1,5$ m (Ryc. 1). Grubość desek dochodziła do 8 cm, szerokość do 20 cm. Po rozebraniu konstrukcji ukazał się kwadratowy zarys jamy o wymiarach j.w. Wypełnisko jamy w górnych partiach stanowiła prawie czarna, mazista ziemia z zawartością drobnych kamieni oraz drzazg drzewnych. Na niższych poziomach znajdowały się deski pochodzące prawdopodobnie z wyższych partii konstrukcji, które runęły do wewnątrz. W wypełnisku wystąpiły również kołki drewniane, będące prawdopodobnie dodatkowym elementem wiążącym ścianki konstrukcji, świadczą o tym otworki na końcach desek. W najniż-

szych partiach wystąpiła mazista ziemia barwy zielonkawej. Płaskie dno, cylindrycznej w przekroju pionowym jamy, znajdowało się na głębokości 8 m.

W jamie znaleziono dużą ilość ceramiki, kości zwierzęcych, rogów jelenich oraz fragmentów skóry. Przeważała ceramika cienkościenna, barwy jasnopopielatej, a wśród niej najliczniej dzbany o baniastym brzuścu, często bogato ornamentowanym, wychylonej na zewnątrz szyi i szerokim taśmowatym uchu zdobionym szerokimi żłobkami. Wystąpiły również fragmenty naczyń barwy szarej, z wyodrębnioną szyjką, wylewem wychylonym na zewnątrz, zdobionych ornamentem dookólnych, żłobkowanych linii poziomych.

Materiał archeologiczny pochodzący z wypełniska jamy można datować na XVI—XIX wiek.

Przed rozpoczęciem badań pracownicy w obrębie drewnianej konstrukcji znaleźli bardzo mały fragment naczynka barwy ceglasto-szarej, o wychylonym na zewnątrz brzegu, zaokrąglonej krawędzi, zdobionego żłobkami i plastycznymi listewkami tuż pod krawędzią. Naczynie to można datować na wiek XIV.

Konstrukcja, jej kształt, konsystencja i wartość wypełniska pozwalają określić funkcję tego obiektu jako studnię.